

ЗАКОН О ШУМАМА

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

(1) Овим законом уређује се политика и планирање, управљање и газдовање шумама и шумским земљишем, заштита шума, финансирање и вриједност шума, катастар шума и шумског земљишта и информациони систем у шумарству, имовинско-правни односи, као и друга питања од значаја за шуму и шумско земљиште ради унапређивања и одрживог коришћења шума и шумског земљишта и развоја шумарства.

(2) Одредбе овог закона примјењују се на све шуме и шумско земљиште, без обзира на облик својине.

Члан 2.

(1) Шуме и шумско земљиште су природна добра од општег интереса и уживају посебну бригу и заштиту Републике Српске (у даљем тексту: Република).

(2) Право коришћења шума и шумског земљишта може се ограничити када је то у општем интересу.

Члан 3.

(1) Шуме и шумско земљиште на територији Републике су у својини Републике и других правних и физичких лица.

(2) Укупна површина шума у својини Републике не може се смањивати, осим у посебним случајевима из члана 42. овог закона.

(3) Шуме и шумско земљиште у својини Републике не могу се отуђивати, осим у случају комасације и у случајевима утврђеним овим законом.

Члан 4.

(1) Шумама и шумским земљиштем у својини Републике управља и газдује Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство).

(2) Шумама и шумским земљиштем газдује се у складу са критеријумима и принципима одрживог газдовања.

(3) Критеријуми за одрживо газдовање шумом су:

а) одржавање и побољшање шумских екосистема и њихов допринос глобалном циклусу угљеника,

б) одржавање здравља и виталности шумског екосистема,

в) одржавање и подстицање производних функција шуме,

г) одржавање, чување и побољшање биолошке разноврсности у шумском екосистему,

д) одржавање и побољшање заштитних функција у управљању шумом (посебно земљишта и вода) и

- ђ) одржавање других социјално-економских функција и услова.
- (4) Власници шума и шумског земљишта у остваривању својих права дужни су да газдују шумом по сљедећим принципима, односно да:
- а) не деградирају шуме и шумско земљиште,
  - б) стално унапређују стање шума,
  - в) обезбјеђују спровођење заштите шума,
  - г) штите шумска земљишта од даље деградације и ерозије пошумљавањем старих сјечина, пожаришта и необраслих шумских земљишта,
  - д) штите, одржавају и ако је могуће унапређују биолошку разноврсност шума, подржавају аутохтоност и коришћење врста дрвећа локалних провенијенција при обнављању шума, остављају мртво дрво у количинама неопходним за очување биодиверзитета осталих врста флоре и фауне, а која не угрожава здравље и стабилност шума и околних екосистема, штите ријетке и заштићене врсте флоре и фауне у шумама,
  - ђ) инфраструктуру у шумама пројектују и граде на начин који је најмање штетан за шумско станиште водећи бригу о посебним геолошким, вегетационим, хидролошким и другим вриједностима, а посебно о вриједним дијеловима екосистема утврђеним посебним прописима и
  - е) не чине штету другим власницима шума, и шумског и другог земљишта.

Члан 5.

- (1) Дјелатности од општег интереса су проучавање кроз истраживање, узгој, заштита, планирање, газдовање, одржавање и унапређивање шума.
- (2) Општи интерес из става 1. овог члана остварује се:
- а) очувањем и унапређивањем постојећих шума и повећањем површина под шумама,
  - б) заштитом шума и шумских земљишта,
  - в) очувањем и унапређивањем општекорисних функција шума,
  - г) повећањем доприноса сектора шумарства укупном друштвено-економском развоју Републике, оптималном производњом дрвета и недрвних производа и других вриједности шума,
  - д) изградом стратешких докумената и планова за подручје Републике,
  - ђ) очувањем власништва над постојећим шумама у својини Републике,
  - е) унапређивањем и одржавањем површина шума у приватној својини,
  - ж) оснивањем јавног предузећа у складу са законом који уређују област јавних предузећа,
  - з) изградњом и одржавањем шумских путева,
  - и) проучавањем шумских екосистема, њихових компоненти и односа према факторима настанка и развоја,
  - ј) надзором над примјеном прописа у области шумарства,
  - к) обезбјеђењем средстава за заштиту и унапређивање шума,
  - л) очувањем и развојем генофонда шума,
  - љ) пружањем услуга шумарске струке у односу на полифункционални концепт коришћења укупних потенцијала шума,
  - м) сталним праћењем стања шума и

н) извршавањем и других послова у складу са одредбама овог закона и подзаконских прописа донесених на основу њега.

(3) Влада Републике Српске (у даљем тексту: Влада) контролише остваривање општег интереса у шумама у својини Републике кроз дјелатност Министарства, Агенције за шуме која се оснива у саставу Министарства и реализацију закљученог Уговора са Јавним предузећем шумарства.

Члан 6.

(1) Функције шума су:

а) привредна (економска) функција која подразумева производњу дрвета и других шумских производа, укључујући и ловну дивљач ради остваривања прихода и

б) општекорисне функције шума у које спадају:

1) еколошке функције шума, које подразумевају очување биодиверзитета и заштиту земљишта, вода и климе, укључујући и позитивну улогу у везивању угљеника из атмосфере, односно производњи кисеоника и

2) социјалне функције шума које подразумевају рекреацију, туризам, естетску улогу шума, повољан утицај на здравље људи, образовање, истраживање, одбрану земље и заштиту грађевина и инфраструктуре.

(2) Према утврђеним функцијама и мјерама газдовања, шуме могу бити:

а) привредне шуме, које поред очувања општекорисних функција шума првенствено служе обезбјеђивању шумских производа и услуга,

б) заштитне шуме, које првенствено служе заштити земљишта и вода, насеља, инфраструктурних и других објеката и остале имовине и

в) шуме посебних намјена којима се обезбјеђује:

1) заштита биолошке разноврсности и осталих природних вриједности шума,

2) заштита генофонда, производња шумског сјемена и садног материјала,

3) образовна, научноистраживачка, културно-историјска и естетска функција и

4) здравствено-рекреативна и туристичка функција.

(3) Ближи пропис о начину проглашавања, обиљежавања, финансирања, начину газдовања заштитних шума и шума посебне намјене доноси министар пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: министар).

Члан 7.

(1) Шума је сложена заједница или биогеоценоза (екосистем) шумског дрвећа и шумског земљишта које утиче једно на друго, као и на средину у којој се налазе.

(2) Шуме у смислу овог закона су површине обрасле шумским врстама дрвећа, на површини већој од 0,16 ха, минималне ширине 20 метара, са степеном прекривености земљишта крошњама стабала минимално 20 % и већим, без обзира да ли је ријеч о подмлатку или одраслим стаблима било из сјемена или избојака из пањева или жила.

(3) У шуме се укључују површине и са мањим степеном прекривености на привремено обешумљеним површинама, као резултат природних катастрофа или дјеловања човјека (голе сјече), на којима се убрзо очекује раст стабала и степен прекривености земљишта крошњама стабала минимално 20 % и већим, а све такве површине се укључују без обзира на намјену коришћења.

(4) У површине шума укључују се и површине шумских путева (са једном коловозном траком и ужих од пет метара ширине) ако се они налазе унутар шумског комплекса, водотоци ужег корита од седам метара, затим површине противпожарних и вјетрозаштитних просјека, те вјетробраних појасева ширих од 20 метара и минималне површине 0,16 хектара.

(5) Шумом, у смислу овог закона, не сматрају се паркови, дрвореди, воћњаци, међна стабла, гробљанска стабла и сл.

(6) У случају спора да ли се неко земљиште обрасло шумским дрвећем сматра шумом, односно да ли се неко земљиште сматра шумским земљиштем, одлучује Министарство.

Члан 8.

Појмови који се користе у овом закону имају сљедећа значења:

а) агенција за шуме је републичка управна организација која се оснива посебним законом и која спроводи одредбе овог закона и посебних закона,

б) биодиверзитет (биолошка разноврсност) значи промјенљивост међу живим организмима из свих извора укључујући, између осталог, копнене, морске и друге водене екосистеме, и еколошке комплексе чији су они дио (ово укључује разноликост унутар врста, између врста и екосистема),

в) вјештачко обнављање шума је оснивање нове младе шуме на мјесту уклоњене,

г) вјештачко подизање шума (пошумљавање) је оснивање нових шума на површинама на којима нема шуме или их у скорашње вријеме није било,

д) гајење шума сачињавају мјере природног обнављања (сјече које се у некој шуми изводе када она достигне доба физиолошке зрелости плодоношења) и мјере његе шума (интервенције које се изводе у некој састојини од тренутка њеног настанка па све до тренутка сјече обнављања, односно доба њене физиолошке зрелости),

ђ) газдовање шумама подразумијева гајење шума, заштиту шума, коришћење шума и шумског земљишта, као и друге активности за одржавање и унапређивање функција шума,

е) дознака је одређивање, обиљежавање и евидентирање стабала или површина за сјечу у редовној сјечи или у случајевима када је неопходна сјеча узрокована елементарним непогодама,

ж) екосистем значи динамички комплекс заједница биљака, животиња и микроорганизама и њихове неживе околине, који утичу једни на друге као функционална средина,

з) заштита шума је систем мјера и активности које се спровode ради опстанка шума, очувања и унапређивања њиховог здравственог стања и виталности,

и) заштићено природно добро је очувани дио природе посебних природних вриједности и одлика, угрожене и ријетке врсте биљака и животиња, као и

угрожени типови станишта, која се налазе на локалним, националним и међународним листама (Црвене листе, листе Citesa, листе Директиве о стаништима ЕУ и друго) због којих има трајни еколошки, научни, културни, образовни, здравствено рекреативни, туристички и други значај и као добро од општег интереса ужива посебну заштиту,

ј) инвентура шума на великим површинама је вишенамјенско и свеобухватно прикупљање података о шумама и шумским земљиштима,

к) извођачи радова у шумарству су предузећа и друга правна лица која су код надлежног суда регистрована за извођење радова у шумарству, те у поступку лиценцирања потврђена као квалификована, технички опремљена и пословно способна за њихово извођење,

л) коришћење шума подразумијева сјечу дрвећа, израду и превоз шумских сортимената, употребу (сакупљање) осталих шумских производа, као и промет дрвета и осталих шумских производа,

љ) крш је јединствен облик рељефа карбонатних (кречњачких, доломитних) стијена са посебним хидрогеолошким и геоморфолошким карактеристикама, који карактерише карстна хидрологија и карстни феномени (шкрапе, поникве, увале, карстно поље, пећине, јаме и друго),

м) лиценцирање извођача радова у шумарству је издавање одговарајуће лиценце у посебном поступку који води Министарство, којом се потврђује да подносилац захтјева испуњава прописане услове и критеријуме који га чине стручно квалификованим, технички опремљеним и пословно способним за извођење радова у шумарству,

н) њега шума подразумијева све узгојне захвате (интервенције) који се изводе у састојинама од њиховог настанка до почетка обнављања.

њ) одрживо газдовање шумама подразумијева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену да се очува биодиверзитет и продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се одржи на нивоу којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашњих и будућих генерација, на локалном, али и на националном нивоу, а да се при томе не угрозе и не оштете неки други екосистеми,

о) остали шумски производи обухватају производе:

1) биљног поријекла: шумско љековито, јестиво, зачинско и индустријско биље, плодови и сјеме, листинац, тресет, смола, трска, лико, шишарке, шумско украсно шибље, гљиве, сокови из стабала, различити органи биљака (коријен, кора, лишће, плодови, патолошке израслине на плодовима и лишћу, маховина и др.) који се користе у кожарској индустрији (танин), шумска паша, трава (сијено) са ливада и чистина,

2) животињског поријекла: пчеле и њихови производи, пужеви, пијавице, глисте, производи лова, змије (отров, кожа, месо) и производе неживе природе првенствено из земље: црница и хумус,

п) праћење шума – мониторинг је систем сталног праћења и анализе укупног стања шумских екосистема, а посебно њихове виталности, здравственог стања и биолошке разноврсности ради предузимања превентивних мјера и заштите,

р) процјена утицаја на животну средину је превентивна мјера заштите животне средине заснована на изради студија и спровођењу консултација уз учешће јавности и анализи алтернативних мјера, да би се прикупили подаци и

предвидјели штетни утицаји одређених пројеката на живот и здравље људи, флору и фауну, земљиште, воду, ваздух, климу и пејзаж, материјална и културна добра и узајамно дјеловање ових чинилаца, као и утврдиле и предложиле мјере којима се штетни утицаји могу спријечити, смањити или отклонити, имајући у виду изводљивост ових пројеката,

с) противправне активности у шумарству су:

1) сјеча или активности изван посједа са правом власништва или коришћења,

2) сјеча у прекомјерним квотама (количинама), у заштићеним подручјима, без адекватне дозволе,

3) сјеча без сагласности са плановима газдовања и у осјетљивим (угроженим) подручјима као што су стрме падине, обале ријека и водозаквати,

4) сјеча заштићених врста (дефинисане по Citesu или другим међународно прихваћеним обавезама),

5) сјеча без одговарајућих дозвола, вршење прстеновања уз изазивање сушења,

6) сјеча по уговорима са локалним предузетницима о куповини трупаца из заштићених подручја или са реализованим етатом дрвећа изнад дозвољених количина,

7) коришћење нелегалног транспорта и нелегална трговина дрветом и осталим шумским производима и

8) сјеча која је урађена без тражених дозвола и није усаглашена са законима о животној средини, о раду или са социјалном политиком,

т) пустошење шуме је свака радња извршена противно прописима којом се слаби плодност (приносна снага) шумског земљишта и тиме доводи у опасност или онемогућава трајност шумске производње или гајење шума на том земљишту или угрожава опстанак шума и њихове општекорисне функције (сјеча већег обима која се приближава крчењу шума, пребирна сјеча прејаког интензитета, подбјељивање стабала, свака радња која може проузроковати закоровљавање, спирање и одношење земљишта водом, вјетром и друго),

ћ) провенијенција је географски локалитет или станиште на коме расту родитељска стабла, односно састојина из које потиче сјеме, односно у којој је оно непосредно сабрано,

у) састојина је јединствени дио шуме који се по једној или више особина (типу шуме, бонитету, саставу, старости, обрасту, степену очуваности, квалитету, узгојном и структурном облику) разликује од осталих дијелова шуме па тиме захтијева посебан узгојни, односно газдински поступак,

ф) стручно-технички послови су послови израде планова за газдовање шумама, дознака, издавање докумената неопходних за законит промет дрвета, вођење и контрола радова газдовања и стручни послови на заштити шума,

х) управљање шумама је стратешко и регионално планирање, припрема закона и других прописа у складу са њим, дефинисање шумарске политике и стратегије управљања базама података и евиденцијама, интеграција у европске токове шумарства, проучавање шума и других екосистема унутар шумског земљишта, њихове виталности, здравственог стања и биолошке разноврсности, вођење регистра шума и шумског земљишта, планирање и обезбјеђивање финансирања из буџета Републике и осталих извора, међусекторска сарадња,

представљање сектора шумарства у међународним организацијама, процесима и договорима, информисање и односи са јавношћу, вршење управног надзора, других стручних и савјетодавних послова, као и обављање послова подршке власницима шума, послова праћења и надзора, као и располагања шумама и шумским земљиштем у својини Републике,

ц) шумскопривредно подручје је функционална цјелина, која се формира ради одрживог газдовања, планирања и усмјеравања развоја шума и шумског земљишта,

ч) шумске културе представљају младе, вјештачки подигнуте шуме,

ц) шумске плантаже су подигнути засади оплемењеним биљкама (клоновима, култиварима или сортама) уз интензиван начин гајења (коришћење механизације, ђубрења и др.) да би се за што краће вријеме постигли што већи приноси у производњи дрвета и

ш) шумска инфраструктура су: објекти, шумски путеви (путеви првенствено намијењени за потребе газдовања и коришћења шума, укључујући другу путну инфраструктуру дуж њихових токова), транспортне влаке и друга инфраструктура која је првенствено намијењена газдовању шумама.

II ПОЛИТИКА И ПЛАНИРАЊЕ

Члан 9.

(1) Народна скупштина Републике Српске доноси Стратегију развоја шумарства која представља основу за израду Шумарског програма Републике.

(2) Стратегија развоја шумарства представља документ којим се подстиче развој сектора шумарства као дио привредног и руралног развоја ради стварања и одржавања запошљавања, заштите природне околине и шумског наслеђа и обнове оштећених шума, побољшања еколошких, економских и социјалних функција шума, подстицања еколошких вриједности дрвета и осталих шумских производа, обезбјеђивања компетитивности дрвне индустрије и друго.

Члан 10.

(1) Шумарски програм Републике је основни документ којим се предвиђа учеснички, свеобухватан, међусекторски и трајан процес планирања, спровођења, праћења и вредновања шумарске политике са циљем постизања одрживог газдовања шумама свих облика својине, заједно са Акционим планом за његово спровођење.

(2) Шумарски програм Републике усваја Народна скупштина Републике Српске и израђује се за период од 20 година.

(3) Реализација шумарског програма Републике обезбјеђује се плановима, програмима, пројектима и прописима које доносе Влада и надлежна министарства.

(4) Извјештај о реализацији Шумарског програма Републике са приједлогом мјера, Министарство подноси Влади и Народној скупштини Републике Српске једном годишње.

Члан 11.

(1) Министарство оснива Савјет за шумарство ради давања приједлога о битним питањима из области шумарства Републике.

(2) Савјет за шумарство Републике чини девет чланова.

(3) Савјет за шумарство Републике чине представници Министарства, других државних органа, институција и организација које су у вези са облашћу шумарства, локалних заједница, невладиних организација, власника шума и других.

(4) Савјет из става 1. овог члана доноси пословник о свом раду.

Члан 12.

(1) Ради утврђивања стања, праћења промјена и извјештавања о стању шума на нивоу Републике, спроводи се инвентура шума на великим површинама сваких 20 година.

(2) Инвентура шума на великим површинама обухвата све шуме и шумска земљишта, производног али и непроизводног карактера у шумарском смислу, те остале површине унутар комплекса шума и шумског земљишта, које служе или могу да служе у сврху шумарске производње или остваривања других користи од шума или њихове заштите.

(3) Циљ инвентуре шума на великим површинама је прибављање потребних информација о шумским ресурсима са одговарајућом прецизношћу.

(4) Ближи пропис о спровођењу инвентуре шума на великим површинама доноси министар.

Члан 13.

(1) Ради рационалног управљања и газдовања шумама, шумским земљиштем и другим потенцијалима шума, у Републици се формирају шумскопривредна подручја и подручја крша.

(2) Шумскопривредна подручја формирају се према природним, станишним, еколошким, биолошким, географским, економским и другим условима, којима се обезбјеђује општекорисна функција шума, јединственост и цјелина подручја, прогресивна и динамичка трајност приноса и прихода шума и шумске производње, репродукције шума и оптимална отвореност шума.

(3) Шуме и шумска земљишта на подручју крша у Републици обухватају општине на подручју Херцеговине и улазе у састав једног подручја крша.

(4) У Републици, поред шумскопривредних подручја и подручја крша могу се формирати национални паркови и индустријске плантаже, као и друге шумске плантаже.

(5) Формирање, статус, начин управљања и коришћења националних паркова уређује се посебним законом.

(6) Индустријске плантаже и друге шумске плантаже оснивају се као посебан својински, плански, управљачки и намјенски облик за интензивну проиводњу дрвне сировине и друге биомасе, на деградираним шумским и пољопривредним земљиштима, а на основу захтјева власника уложеног капитала, одобреног од надлежног органа Републике.

Члан 14.

(1) Формирање шумскопривредних подручја и подручја крша и промјена њихових граница врши се на основу економско-техничке документације која нарочито садржи:

а) опис граница и прегледну карту размјере 1:50.000 са уцртаним вањским границама шумскопривредног подручја, границама унутрашње подјеле шума, привредним јединицама и одјелима, шумским комуникацијама и другим објектима од важности за газдовање шумама и шумским земљиштем,

б) стање дрвних маса по врсти дрвета и дебљинској структури, по привредним јединицама и категоријама шума,

в) просјечни годишњи прираст по врсти дрвећа, привредним јединицама и категоријама шума,

г) просјечни годишњи етат по врсти дрвећа, привредним јединицама и категоријама шума и

д) податке о приходима и расходима газдовања шумама.

(2) Приликом промјене граница шумскопривредних подручја, економско-техничка документација треба да садржи поред података из става 1. овог члана и податке о површинама, дрвним масама, једногодишњем запреминском прирасту и једногодишњем етату у шумскопривредном подручју након извршених промјена.

(3) На приједлог Министарства а на основу економско-техничке документације Влада доноси одлуку о формирању шумскопривредних подручја и подручја крша и врши промјене њихових граница.

Члан 15.

(1) Простором крша газдује се на основу дугорочног програма газдовања подручјем крша, који се доноси на период од десет година.

(2) Газдовање шумама и шумским земљиштем на подручју крша заснива се претежно на коришћењу општекорисних функција шума.

Члан 16.

(1) За потребе управљања и газдовања шумама израђују се сљедећи плански документи:

а) шумскопривредна основа,

б) дугорочни програм газдовања подручјем крша,

в) инвестициони програм газдовања индустријским и другим шумским плантажама (у даљем тексту: инвестициони програм газдовања шумским плантажама),

г) извођачки пројекат газдовања шумама (у даљем тексту: извођачки пројекат) и

д) програм коришћења осталих шумских производа.

(2) Плански документи из става 1. т. а), б) и в) овог члана трајно се чувају.

Члан 17.

(1) Шумама се газдује на основу шумскопривредне основе (у даљем тексту: Основа) и извођачких пројеката.

(2) Основа је план за дугорочно газдовање шумама у коме мора бити утврђена еколошка, привредна и социолошка подлога за биолошко побољшање шумских ресурса и остваривање општег интереса у складу са Стратегијом развоја шумарства и Шумарским програмом Републике.

(3) Основа се доноси за период од десет година.

(4) Нова Основа доноси се прије истека рока за који је донесена постојећа Основа.

(5) Прописе о елементима и садржини Основа доноси министар.

Члан 18.

(1) Основе се доносе за шуме у својини Републике и за шуме у приватној својини.

(2) За шуме једног шумскопривредног подручја у својини Републике доноси се једна Основа.

(3) За шуме националних паркова доноси се посебна Основа.

(4) За шуме у приватној својини за подручје једне општине доноси се једна Основа.

(5) Основом се одређују основне смјернице и циљеви газдовања шумама, мјере за унапређивање шума, очување и јачање општекорисних функција шума и заштита шума, а Основа садржи и анализу дотадашњег газдовања шумама, приказ стања шума, циљеве газдовања шумама, врсту и обим радова.

Члан 19.

(1) За индустријске и друге шумске плантаже израђује се инвестициони програм газдовања шумским плантажама.

(2) Инвестициони програм газдовања шумским плантажама садржи елементе Основе и ради се за период од пет година.

Члан 20.

Основе, ловне основе, дугорочни програм газдовања подручјем крша, просторни планови и водопривредни планови међусобно се усклађују.

Члан 21.

(1) Одредбе Основа, дугорочног програма газдовања подручјем крша, инвестиционих програма газдовања шумским плантажама и извођачких пројеката су обавезујуће.

(2) Шумскоузгојни радови и радови на њези и заштити шума, сјечи и радови на постизању одговарајућег степена отворености шума, предвиђени Основом, инвестиционим програмом газдовања шумским плантажама и извођачким пројектом морају се извршавати за сваку годину по обиму и квалитету.

(3) Укупан обим сјеча у високим шумама предвиђен Основом не може се прекорачити.

(4) Планирани обим сјеча за високе шуме у оквиру газдинске класе и привредне јединице не може се прекорачити.

Члан 22.

(1) Агенција за шуме дужна је да најмање 60 дана прије истека важења Основе за шуме у својини Републике, а општина за шуме у приватној својини, достави израђену Основу Министарству.

(2) Министарство је дужно да у року од 30 дана од пријема Основе за шуме у својини Републике достави Основу на мишљење општини за чију територију се ради Основа.

(3) Општина је дужна да у року од 30 дана од дана пријема Основе достави Министарству мишљење на Основу.

(4) Министарство је дужно да донесе рјешење о давању сагласности на Основу у року од 60 дана, рачунајући од дана пријема Основе, уколико је добијено позитивно мишљење комисије за рецензију основе.

Члан 23.

(1) Израду Основа, дугорочног програма газдовања подручјем крша, елабората за проглашење заштитних шума и шума са посебном намјеном и пројеката за шумске комуникације, могу вршити предузећа регистрована за ту дјелатност, која у сталном радном односу имају одговарајући број дипломираних инжењера шумарства са положеним стручним испитом и која посједује лиценцу за рад издату од Министарства.

(2) Извођачки пројекат израђује Јавно предузеће шумарства.

(3) Израда Основа врши се по методици коју доноси министар.

(4) Рецензију Основе врши комисија коју именује министар.

(5) Сагласност на Основе за шуме у својини Републике и шуме у приватној својини даје Министарство.

(6) Ближе услове које треба да испуњавају предузећа за обављање послова из става 1. овог члана прописује министар.

(7) За обављање послова из ст. 1. и 2. овог члана дипломирани инжењери шумарства полажу стручни испит према правилнику који доноси министар.

Члан 24.

(1) Реализација Основе за шуме у својини Републике врши се на основу извођачких пројеката.

(2) Извођачки пројекат садржи: све радове по обиму и мјесту, податке о времену почетка и завршетка радова, бруто дозначеним дрвним масама, сортиментном нападу, технолошком поступку, економску анализу, карту одјела са учртаним одсјецима, важнијим објектима, постојећим и пројектованим саобраћајницама.

(3) Извођачки пројекат израђује се за период од годину дана.

(4) Одредбе извођачких пројеката су обавезујуће и морају се реализовати најкасније у периоду од двије године.

(5) Извођачке пројекте могу израђивати дипломирани инжењери шумарства са најмање двије године радног искуства.

Члан 25.

(1) За шуме у приватној својини израђују се извођачки пројекти само за шумскоузгојне радове.

(2) Пројекти из става 1. овог члана садрже све радове по обиму, мјесту и времену, као и бруто дозначеној дрвној маси, а израђује их Јавно предузеће шумарства.

(3) За израду извођачких пројеката за шуме у приватној својини примјењују се одредбе члана 24. став 5. овог закона.

Члан 26.

(1) Ако се током спровођења Основе установе битни недостаци, или се измијене околности на којима су засноване, врши се њихова измјена и допуна у року од шест мјесеци од дана утврђивања битних недостатака, односно измијењених околности.

(2) Општина и Јавно предузеће шумарства могу покренути иницијативу за измјене и допуне Основе, према поступку предвиђеном за њено доношење.

Члан 27.

На инвестициони програм газдовања шумским плантажама које израђује инвеститор сагласност даје Министарство.

Члан 28.

(1) Јавно предузеће шумарства доноси годишњи план газдовања шумама до 1. децембра текуће године за наредну годину.

(2) Годишњи план газдовања шумама у својини Републике мора бити у складу са Основама.

(3) Саставни дио годишњег плана су извођачки пројекти.

(4) Садржај годишњег плана може се измијенити само због елементарних непогода и других непредвиђених околности и то по истој процедури по којој је првобитно донесен.

(5) Годишњи план садржи: план заштите шума, гајења, сјеменско-расадничке производње, коришћења шума, изградње и коришћења инфраструктуре и коришћења осталих шумских производа, као и планирани обим средстава за извршење овог плана.

Члан 29.

(1) Програм коришћења осталих шумских производа израђује Агенција за шуме.

(2) Програмом коришћења осталих шумских производа утврђују се локације, укупне резерве, врста, количина, вријеме и начин коришћења, као и тржишна вриједност производа, односно обим и врста радова на ревитализацији локације.

(3) Услове коришћења осталих шумских производа у шумама у својини Републике прописује министар.

Члан 30.

(1) Извршени послови на шумскоузгојним радовима, заштити, гајењу и коришћењу (сјечи) шума морају се евидентирати у прописаним евиденцијама најкасније до 28. фебруара текуће године за претходну годину.

(2) Евиденције о извршеним пословима из става 1. овог члана прописује министар.

III УПРАВЉАЊЕ И ГАЗДОВАЊЕ ШУМАМА

1. Управљање и газдовање шумама у својини Републике

Члан 31.

(1) Управљање и газдовање шумама и шумским земљиштем у својини Републике је дјелатност од општег интереса.

(2) За обављање одређених стручно-техничких и контролних послова од општег интереса који се односе на управљање и газдовање шумама и шумским земљиштем у складу са овим законом и подзаконским акатима донесеним на основу њега оснива се Агенција за шуме.

(3) Агенција за шуме је управна организација у саставу Министарства.

(4) Агенција за шуме врши стручно-техничке послове који се односе на: израду Основа, дугорочног програма газдовања подручјем крша, програма коришћења осталих шумских производа, праћење спровођења планских докумената и вођење њиховог регистра, обезбјеђење спровођења инвентуре шума на великим површинама, вођење евиденција и катастра шума и шумског земљишта, праћење здравственог стања шума, праћење утрошка средстава посебних намјена за шуме, стручну координацију послова који су у вези са приватним шумама и мјере подршке власницима шума у приватној својини, вршење општих, регионалних шумско-развојних и ловних планирања, обезбјеђење информација о стању на тржишту дрвних и осталих шумских производа, сарадњу у примијењеним инстраживањима, имплементација стандарда и трансфера знања у шумарству, промоцију интересних група у процесу планирања и одрживог газдовања шумским ресурсима свих облика својине, као и друге послове у складу са законом и другим прописима Републике.

(5) Агенција за шуме врши контролу и праћење извршених радова Јавног предузећа шумарства и прави годишњу анализу активности, са оцјеном рада и приједлогом мјера у погледу даљег коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу одржавања.

Члан 32.

(1) Дио дјелатности од општег интереса у области шумарства обавља Јавно предузеће шумарства „Шуме Републике Српске” а. д., чији је оснивач Влада.

(2) Јавно предузеће шумарства „Шуме Републике Српске” а.д. је организовано као друштво капитала – акционарско друштво у складу са Законом о јавним предузећима.

(3) Имовина Јавног предузећа шумарства је у својини Републике.

(4) Шуме и шумско земљиште не могу бити предмет приватизације, нити са њима може располагати Јавно предузеће шумарства.

Члан 33.

(1) Дио послова газдовања шумама и шумским земљиштем (коришћење шума и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу одржавања), Јавно предузеће шумарства „Шуме Републике Српске“ а.д., обавља на основу посебног уговора који закључује са Министарством уз претходну сагласност Владе.

(2) Јавно предузеће шумарства „Шуме Републике Српске” а.д. (у даљем тексту: корисник шума и шумског земљишта у својини Републике), дио послова газдовања шумама и шумским земљиштем у својини Републике које су у саставу шумско привредних подручја и подручја крша обавља преко организационих дијелова које оно оснива и који су у његовом саставу.

Члан 34.

(1) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да обавља послове коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу њиховог одржавања као дио послова газдовања шумама и шумским земљиштем, и то:

- а) заштиту шума од негативних утицаја биотичких и абиотичких фактора,
- б) чување шума,
- в) израду и спровођење планских докумената (израда годишњег плана газдовања, извођачких пројеката),
- г) производњу шумског репродуктивног материјала,
- д) гајење шума,
- ђ) коришћење шума и осталих шумских производа,
- е) одржавање заштићених природних добара у оквиру шумскопривредних подручја у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега,
- ж) изградњу и одржавање шумских саобраћајница и других објеката,
- з) унапређивање општекорисних функција шума,
- и) вођење евиденција о шумама,
- ј) обезбјеђење средстава за одржавање и заштиту шума,
- к) издвајање, уређење и унапређивање стања у постојећим сјеменским објектима,

л) чување и одржавање граничних ознака између шума у својини Републике и шума у приватној својини,
љ) заштиту шума од пожара и
м) друге послове одређене овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(2) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да обављањем послова коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике укључујући и обавезу одржавања, очува и увећа вриједност шума и да коришћењем шума, шумског земљишта и других потенцијала шума и свеукупног простора и садржаја у оквиру шума, обезбједи услове за даљи развој и остваривање општекорисних функција шума и оствари најбољи економски ефекат у складу са овим законом и другим прописима, као и да своје планове и активности усклади са плановима и активностима других корисника природних добара који обављају привредну дјелатност у оквиру истог подручја.

(3) У складу са ставом 2. овог члана, корисник шума и шумског земљишта у својини Републике такође је дужан да поштујући принципе из става 2. овог члана:

а) осигура економску функцију шума обезбјеђењем трајности приноса од дрвета и осталих производа и функција шума,

б) повећава учешће шума високог узгојног облика у укупном шумском фонду,

в) повећа површине под интензивним засадима ради повећања производње дрвета,

г) преводи деградиране шуме у високе шуме уколико то еколошки услови дозвољавају,

д) обезбјеђује природни начин обнављања и вјештачко подизање шума у складу са еколошким условима и

ђ) обавља друге послове који доприносе развоју и очувању шума.

Члан 35.

Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике има право интегралног коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике ради стицања добити, што првенствено обухвата:

а) производњу и промет шумских дрвних сортимената,

б) производњу и промет шумског репродуктивног материјала,

в) сакупљање, производњу и промет осталих шумских производа,

г) експлоатацију камена, пијеска и шљунка за своје потребе, у складу са прописима који уређују ову област,

д) управљање ловиштима и

ђ) друге дјелатности које су у вези и произлазе из интегралног коришћења шума и шумског земљишта предвиђене овим законом и другим прописима.

Члан 36.

(1) Влада на приједлог Министарства може кориснику шума и шумског земљишта у својини Републике привремено ограничити или одузети послове

коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике укључујући и обавезу одржавања на дијелу или цијелој површини уколико он ове послове не обавља у складу са овим законом и уговором, док не изврши наложене мјере и не усклади своје активности са важећим законским прописима.

(2) Привремено ограничени или одузети послови коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике укључујући и обавезу одржавања детаљније ће се регулисати Уговором између Министарства и корисника шума и шумског земљишта у својини Републике.

Члан 37.

(1) Послове извођења радова у шумарству могу обављати предузећа и друга правна лица која су регистрована за послове искоришћавања шума и услужне дјелатности у шумарству и која посједују лиценцу издату од Министарства.

(2) Ради унапређивања стања извођења радова у шумама и спровођења мјера одрживог газдовања шумама у својини Републике, могу се организовати удружења извођача радова у шумама.

(3) Условe за стицање лиценце из става 1. овог члана прописује министар.

Члан 38.

(1) Индустијским и другим шумским плантажама управљају и газдују њихови власници у складу са одредбама овог закона.

(2) Индустијске и друге шумске плантаже не улазе у састав шумскопривредних подручја.

2. Управљање и газдовање шумама у приватној својини

Члан 39.

(1) Шумама и шумским земљиштем у приватној својини управљају и газдују њихови власници (у даљем тексту: власник шума).

(2) Послове заштите, чувања и коришћења шума у приватној својини обављају власници.

(3) Извршилац стручно-техничке послове у шумама у приватној својини је Јавно предузеће шумарства.

(4) Са извршиоцем стручно-техничких послова у шумама у приватној својини Агенција за шуме склапа уговор о обављању послова из става 3. овог члана.

Члан 40.

(1) Да би се унаприједило стање шума у приватној својини и спровеле мјере одрживог газдовања овим шумама могу се организовати удружења власника шума у приватној својини.

(2) Удружења власника шума у приватној својини обављају послове који се односе на:

- а) информисање својих чланова о програмима, процедурама и могућностима подршке шумарству приватног сектора и руралном развоју,
- б) савјетодавне послове у шумама у приватној својини,
- в) заступање интереса чланова удружења и
- г) остале послове који нису у супротности са овим законом и другим прописима.

3. Чување и заштита шума и шумског земљишта

Члан 41.

Уколико овим законом није другачије одређено, забрањује се:

- а) свака сјеча која није у складу са планским документима у шумарству,
- б) свака сјеча у заштићеним природним подручјима која није у складу са планским документима заштићених природних подручја,
- в) сјеча и уништавање ријетких и заштићених врста дрвећа, биотопа, станишта, хабитата и екосистема, као и уништавање врста жбуња и њихових природних станишта,
- г) подбјељивање стабала, осим за потребе обнове и његе шума,
- д) паша, брст коза и друге стоке, жирење, гајење лисничких шума, кресање лисника,
- ђ) сјеча сјеменских стабала у сјеменским састојинама која није предвиђена плановима газдовања шумама,
- е) самовласно заузимање шума, уништавање или оштећивање шумских засада, ознака и граничних знакова,
- ж) одлагање смећа, отпадака и других штетних опасних материја, као и загађивање шума на сличне начине и
- з) друге радње којима се слаби прирасно-приносна (производна) функција и друге општекорисне функције шума, те угрожава оптимално функционисање шумских екосистема.

Члан 42.

(1) Крчење шума и трајна промјена намјене шумског земљишта може се вршити:

- а) када је то предвиђено плановима и програмима газдовања шумама,
- б) ако је у складу са законом који уређује област просторног планирања, уз достављање инвестиционо-техничке документације, на основу које је на одређеном земљишту неопходно крчење шума, односно промјена намјене земљишта,
- в) на основу акта надлежног органа о утврђивању општег интереса,
- г) при изградњи водова (електро, ПТТ и слично) и комуналне инфраструктуре која не служи газдовању шумама,
- д) ради изградње објеката за заштиту људи и материјалних добара од елементарних непогода и одбране земље и
- ђ) у поступку комасације пољопривредног земљишта и шума.

(2) Сагласност за крчење шуме и трајну промјену намјене шумског земљишта у случајевима из става 1. т. г) и д) даје Министарство.

(3) Приједлог за крчење шуме и трајну промјену намјене шумског земљишта из става 1. тачка в) овог члана могу поднијети правна лица корисници

експропријације за дјелатности за које је прописима о експропријацији дозвољено утврђивање општег интереса.

(4) Приједлог из става 3. овог члана може да се поднесе само на унапријед утврђене процјене утицаја посљедица предложене промјене намјене на животну средину, урађене у складу са законом који се односи на ту област.

(5) Правно лице које је стекло право својине или право коришћења шуме у складу са ставом 2. овог члана, односно корисник општег интереса дужан је да газдује том шумом у складу са овим законом до окончања крчења, односно чисте сјече.

Члан 43.

(1) У случајевима из члана 42. став 1. т. б), в) и г) корисник експропријације над шумом и шумским земљиштем плаћа накнаду за изузимање земљишта из шумске производње.

(2) Висину накнаде из става 1. овог члана утврђује Министарство, а обрачунаће се према Закону о експропријацији.

(3) Шумско земљиште над којим је извршено крчење шума супротно одредбама овог закона извршилац крчења шума мора привести првобитној намјени у року који одреди Министарство, а који не може бити дужи од једне године.

Члан 44.

Ради добијања сагласности за промјену намјене из члана 42. став 1. т. в), г) и д) овог закона, власник, односно корисник шуме и шумског земљишта у својини Републике, дужан је да поднесе Министарству образложени приједлог са подацима о шуми и шумском земљишту и доказима о власништву.

Члан 45.

(1) Забрањена је сјеча и уништавање сљедећих врста дрвећа: Панчићеве оморике, тисе, мунике, бора кривуља, планинског јавора, балканског кленића, божиковине, сремзе, жуте кошћеле, храста црнике, македонског храста, маљаве брезе, медвјеђе лијеске, бадемолисне крушке, жуте џанарке, јужне мукиње, маслине, зеленике, сиве тополе, бадемолисне врбе и ловор-врбе, као и других ријетких и вриједних врста дрвећа на њиховим природним налазиштима, поименце одређених Основом, као и ријетких, вриједних шумских биотопа, станишта, хабитата и екосистема.

(2) Забрањује се искоришћавање и уништавање врста жбуња и њихових природних станишта: огрозда, црне рибизле, оштре веприне, меке веприне, брнистре и конопљике.

(3) Стабла шумског дрвећа из става 1. овог члана и жбуња из става 2. овог члана могу се користити уз одобрење Министарства ако су сува или толико оштећена да им предстоји непосредно сушење или представљају легло заразе од биљних болести и штеточина, као и при спровођењу мјера његе, обнове и заштите генофонда ових врста у засадима и природним шумама и у другим случајевима утврђеним прописима.

Члан 46.

(1) Влада може да утврди приоритетне општекорисне функције појединих шума, као шуме високе заштитне вриједности, на приједлог Министарства, а на основу поднесеног захтјева заинтересованог правног лица, ако плановима и програмима газдовања шумама нису утврђене приоритетне општекорисне функције.

(2) Прије утврђивања приоритетних функција шума из става 1. овог члана Влада ће прибавити мишљење Министарства и јединица локалне самоуправе на чијој територији се налазе.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, утврђивање приоритетних општекорисних функција шума, ако су те шуме или њени дијелови мањи од 20 хектара, врши Министарство, по претходно прибављеном мишљењу власника приватних шума или корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, као и правног лица које обавља стручне послове у шумама у приватној својини и локалне заједнице.

Члан 47.

(1) Шумама над којима је утврђена приоритетна општекорисна функција, као шумама високе заштитне вриједности, газдује се у складу са овим законом и прописима донесеним на основу њега.

(2) Актом којим су утврђене приоритетне општекорисне функције шума одређују се и мјере које морају да се предузму у газдовању том шумом.

(3) У основама у којима су обухваћене шуме за које су утврђене приоритетне општекорисне функције шума, одговарајуће измјене и допуне врше се у складу са актом из става 2. овог члана на терет предлагача.

(4) Средства за спровођење мјера из става 2. овог члана и накнаду у случају да се тим мјерама ограничава право коришћења шума обезбјеђује правно лице на чији захтјев су утврђене приоритетне општекорисне функције шума.

(5) Уколико се не обезбиједи средства из става 4. овог члана, корисник шума и шумског земљишта у својини Републике, односно власник шуме није дужан да спроводи мјере утврђене актом из става 1. овог члана.

Члан 48.

(1) Здравствено стање и стање биодиверзитета шума редовно се прати на цијелој територији Републике.

(2) Агенција за шуме одговорна је за праћење здравственог стања шума путем Извјештајно-прогнозне службе у њеном саставу и о томе обавјештава Министарство и јавност.

(3) Министар прописује начин праћења здравственог стања шума.

Члан 49.

Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да пошумљава пожаришта, површине на којима није успјело подмлађивање и пошумљавање, као и површине на којима је извршено пустошење (бесправна чиста

сјеча), крчење шума или бесправна сјеча ријетких врста дрвећа, у року који не може бити дужи од двије године.

Члан 50.

(1) Заштита шума и шумског земљишта обухвата мјере и активности које се спроводе ради заштите од биотичких, абиотичких и других чинилаца који могу да изазову штетне посљедице по шуму и шумско земљиште.

(2) Власник шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужни су да прате утицај биотичких и абиотичких чинилаца на здравствено стање шума и благовремено предузимају мјере за заштиту шума и шумског земљишта у складу са ставом 1. овог члана.

Члан 51.

(1) У пословима заштите шума власници шума, корисник шума и шумског земљишта у својини Републике и власници шумских плантажа за које се израђује инвестициони програм газдовања шумским плантажама, дужни су да:

- а) врше преглед шума на прописан начин,
- б) спроводе сузбијање биљних болести и штеточина и
- в) воде евиденције и базе података о кретању биљних болести и штеточина у складу са информационим системом Министарства.

(2) Власници шума дужни су да мјере заштите шума спроводе у сарадњи са извршиоцем стручно-техничких послова.

(3) Уколико власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике не спроведу активности из ст. 1. и 2. овог члана, инспектор за шумарство и ловство ће наредити њихово извођење о трошку власника шума или корисника шума и шумског земљишта у својини Републике.

Члан 52.

(1) Власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике обавезни су да обавјештавају Агенцију за шуме о појави штеточина и насталој штети у шуми и на шумском земљишту.

(2) Ближе услове о роковима и начину обавјештавања о појави штеточина и насталој штети прописује министар.

Члан 53.

(1) Забрањена је употреба хемијских средстава у шуми.

(2) Изузетно од одредбе става 1. овог члана, а у случајевима угрожености шума болестима, штеточинама и непожељном вегетацијом, у заштити шума могу се употребљавати пестициди регистровани за сузбијање штеточина у шуми, а не налазе се на листи забрањених пестицида, односно не урожавају биолошку равнотежу.

Члан 54.

(1) У ванредним ситуацијама када је неопходно, министар прописује предузимање одговарајућих мјера заштите шума које треба да спроведу надлежне

институције, власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

(2) У случајевима значајнијих поремећаја биолошке равнотеже и озбиљније штете у шумским екосистемима, министар доноси акт за спровођење одговарајућих мјера санације.

Члан 55.

(1) Власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике обавезни су да донесу План заштите шума од пожара.

(2) Шумски пожари сматрају се елементарним непогодама ако могу угрозити живот људи или проузроковати штету, односно изазвати штетне посљедице већег обима без обзира на висину стварне штете.

(3) У складу са ставом 1. овог члана за шуме у приватној својини, План заштите шума од пожара доноси извршилац стручно-техничких послова.

(4) Садржину и поступак израде Плана из става 1. овог члана прописује министар.

Члан 56.

(1) Забрањено је паљење отворене ватре у шуми и на земљишту у непосредној близини шуме, на удаљености мањој од 100 метара од руба шуме.

(2) Изузетно од става 1. овог члана ватра се може ложити у шуми и на шумском земљишту, као и на осталом земљишту, само на за ту намјену одређеним, уређеним и обиљеженим мјестима и уз пуно поштовање прописаних мјера предострожности.

(3) Мјеста на којима је дозвољено паљење ватре морају бити видно обиљежена и унесена у План заштите шума од пожара.

Члан 57.

(1) Физичка и правна лица која нанесу штету шуми обавезна су да надокнаде насталу штету власнику шума или кориснику шума и шумског земљишта у својини Републике према шумско-одштетном цјеновнику који се примјењује за све шуме без обзира на облик својине.

(2) Шумско-одштетни цјеновник доноси министар.

Члан 58.

(1) У шуми и на шумском земљишту забрањено је одлагање смећа, отровних супстанци и осталог отпада.

(2) Власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике обавезни су да спречавају радње из става 1. овог члана, као и да изврше чишћење смећа, уз право пуне надокнаде трошкова од правних или физичких лица која су извршила његово одлагање или на основу одлуке, односно рјешења надлежног органа управе уз надокнаду трошкова.

Члан 59.

(1) Забрањено је извођење радова (одводњавање и слично) који могу битно угрозити водни режим у шуми и опстанак шуме и шумског земљишта.

(2) У изузетним случајевима, ако плановима газдовања шумама то питање није уређено, извођење радова одводњавања може да се врши уз претходно прибављену сагласност Министарства.

Члан 60.

(1) Грађани имају слободан приступ шуми у својини Републике у сврху уживања, одмора и рекреације уз сопствену одговорност за своју безбједност.

(2) Слободан приступ грађана може бити ограничен у одређеним заштићеним дијеловима шума или дијеловима у којима се спроведе активности, које су сметња приступу.

(3) Ако су права физичког лица да борави и слободно се креће по шуми ограничена, власник шума или корисник шума и шумског земљишта у својини Републике обавезан је да видљивим упозорењима обиљежи територију са ограниченим приступом.

(4) Право боравка и слободног кретања у шуми Министарство, власник шума или корисник шума и шумског земљишта у својини Републике може ограничити или забранити уколико без добијене дозволе посјетиоци:

- а) постављају привремене објекте, шаторе и оснивају кампове,
- б) бесправно граде,
- в) лове и хватају животиње, и пецају рибу,
- г) сакупљају остале шумске производе у количинама већим од дозвољених,
- д) постављају информационе табле и ознаке,
- ђ) постављају ограде,
- е) крећу се моторним возилима изван путева који су за то намијењени, осим за службене потребе,
- ж) крећу се у затвореним и забрањеним подручјима, путевима, ограђеним ловиштима, експерименталним и пословним објектима,
- з) крећу се на површинама на којима се изводе шумски радови и друге пословне активности (пошумљавање, сјеча, изградња објеката, лов и друго) и
- и) ложе отворену ватру у шуми.

(5) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике и власници шума имају право надокнаде штете на шуми, земљишту и инфраструктурним објектима, учињеној од правних или физичких лица, у случају непоштовања забране из става 4. овог члана.

Члан 61.

(1) Док борави у шуми, обавеза је сваког посјетиоца да се придржава противпожарних прописа, да не оштећује шумско земљиште и инфраструктуру у шуми, да се придржава прописаних правила која се тичу коришћења подручја за одмор, као и да не улази на заштићена подручја одређена законом и другим прописима.

(2) Забрањује се уклањање, оштећивање и промјена ознака граница, обавјештења, упозорења и других ознака, као и постављање нових.

(3) Посјетиоцима је забрањено да током боравка у шуми наносе штету вегетацији, узнемиравају дивље животиње и оштећују или уништавају њихова

станишта, земљиште и шумску простирку, као и да узнемиравају и ометају власнике шума или корисника шума и шумског земљишта у својини Републике у остварењу својих права у вези са шумама.

Члан 62.

(1) Паша у шумама у својини Републике није дозвољена.

(2) Ако не постоји опасност од угрожавања функција шуме, укључујући биодиверзитет, корисник шума и шумског земљишта у својини Републике може издати дозволу за пашу, односно жирење, осим за пашу и брст коза, у случајевима:

- а) када је висина дрвећа таква да им стока не може наносити штету,
- б) гдје се не врше мелиорациони радови у шумама,
- в) у којима није у току вјештачко или природно подмлађивање шума,
- г) да се шуме не налазе на земљишту подложном развијавању вјетром, клизању, спирању и одроњавању,
- д) да шуме нису оштећене од пожара и
- ђ) да шуме нису издвојене као сјеменске састојине или резервати природе.

(3) Дозвољена је паша на шумском земљишту док се не изврши његово пошумљавање.

(4) У шумама које могу да се користе за пашу, односно жирење, држаоци стоке могу да обављају пашу, односно жирење стоке само под надзором чувара стоке.

(5) Корисник шуме и шумског земљишта у својини Републике има право наплате пашарине по цјеновнику.

(6) Услове под којима може да се врши паша, односно жирење (вријеме паше, односно жирења, врста стоке, број грла, висину накнаде и сл.) утврђује корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

(7) Приступ стоке на пашу, односно жирење у шумама и пашу на шумским земљиштима и појила кроз дијелове шума у којима није одобрена паша дозвољен је само одређеним путем.

(8) Путеве за прогон стоке на пашу и жирење у шумама и пашу на шумским земљиштима и појила одређује и обиљежава корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

Члан 63.

(1) Број и врсте дивљачи не смију нарушити биолошку равнотежу шумског екосистема, и не смију бити пријетња развоју шума и спречавати спровођење циљева газдовања шумом.

(2) Плански документи у ловству морају бити у складу са Основама.

(3) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике као корисник ловишта и остали корисници ловишта дужни су да спроводе праћење штете настале од дивљачи у шуми.

Члан 64.

(1) Заштиту шума од противправног присвајања, коришћења, уништавања и других незаконитих радњи (одлагања отпадних и отровних штетних материја, загађивање шума, уништавање граничних знакова и ознака и друго) обезбјеђују

власници шума, односно корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

(2) У складу са ставом 1. овог члана, власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужни су да обезбиједе непосредно чување шума.

(3) Послове чувања шума у својини Републике може да обавља радник са најмање средњом стручном спремом шумарског смјера – шумарски техничар (у даљем тексту: чувар шума), као и лице које овласти корисник шума и шумског земљишта у својини Републике а која испуњавају и друге услове одређене посебним прописима.

Члан 65.

(1) Током обављања послова, чувар шума обавезан је да носи службену униформу и да посједује службену легитимацију.

(2) Чувар шума и овлаштено лице корисника шума и шумског земљишта у својини Републике има право да уз показивање службене легитимације захтијева од затченог лица у вршењу прекршаја кажњивог по овом закону или кривичних дјела која се односе на шуме или за која постоји основана сумња да су извршила таква дјела, лична документа ради утврђивања њиховог идентитета.

(3) Чувар шума има права и обавезе да:

а) чува шуму од бесправних сјеча, крађе дрвних и осталих шумских производа, шумских пожара и друге антропозоогене штете,

б) чува граничне знаке од уништавања и бесправног коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике,

в) у случају самовласног заузимања шума и шумског земљишта у својини Републике као и о извршеним незаконитим радњама у шумама других правних и физичких лица, предузима одговарајуће мјере у складу са овим законом и благовремено извјештава одговарајуће службе,

г) у случају сумње да је извршена противправна радња, прегледа алат, опрему и превозна средства коришћена у противправној радњи,

д) евидентира бесправно посјечена стабла у прописане обрасце и обиљежи их,

ђ) привремено одузима незаконито присвојене шумске производе и средства којим је извршено противправно присвајање,

е) сачини записник о противправној радњи, са неопходним подацима о извршеној радњи и извршиоцима,

ж) врши контролу шума, поријекла шумских производа и дрвета на пиланама, и на свим мјестима гдје се посјечено дрво налази,

з) зауставља и прегледа превозна средства којима се превозе шумски производи и

и) преко овлаштених лица корисника шума и шумског земљишта у својини Републике затражи асистенцију Министарства унутрашњих послова уколико је спријечен од извршиоца противправне радње у обављању послова чувања шума.

(4) Поред послова непосредног чувања шума чувар шума може да обавља и друге послове гајења и заштите шума.

(5) Ближи пропис о службеној легитимацији, наоружању и униформи чувара шума доноси министар.

4. Производња шумског репродуктивног материјала

Члан 66.

(1) Одржавање сјеменских објеката, осим сјеменских објеката за производњу сјемена познатог поријекла, врши корисник шума и шумског земљишта у својини Републике на начин којим се обезбјеђује максимална производња квалитетног шумског сјемена и омогућава лакше брање, односно сакупљање сјемена.

(2) Мјере газдовања полазним материјалом за производњу шумског сјемена прописују се планским документима које израђује корисник шума и шумског земљишта у својини Републике а одобрава Министарство.

Члан 67.

Сјеча стабала у састојинама које су признате као полазни материјал за производњу шумског сјемена, осим признатог полазног материјала за производњу сјемена познатог поријекла, може да се врши ради спровођења мјера његе, ради постизања оптималне структуре за производњу шумског сјемена, као и ради уклањања стабала која су сува или толико оштећена да им предстоји непосредно сушење или представљају легло заразе од биљних болести или штеточина.

Члан 68.

(1) Шумски репродуктивни материјал представља шумско сјеме и садни материјал.

(2) Производња шумског сјемена реализује се у сјеменским објектима кроз активности њиховог издвајања или оснивања, уређења, одржавања, те сакупљања и бербе, дораде и чувања сјемена и плодова, метода испитивања квалитета и организације промета.

(3) Шумски садни материјал представља биљке размножене и одгојене у расаднику као посебној урађеној површини земљишта на којој се кроз систем технолошко-техничких поступака производе саднице за одговарајућу намјену.

5. Коришћење шума

Члан 69.

(1) Сјеча шуме врши се послије одабирања, обиљежавања и евидентирања стабала за сјечу.

(2) Сјеча стабала у шуми изводи се у складу са одредбама Основе и предвиђеним системом газдовања, те урађеног извођачког пројекта.

(3) Дознаком се сматра и обиљежавање површине шуме планиране за чисту сјечу или крчење.

(4) Дознака се врши и у случајевима када је неопходна сјеча узрокована елементарним непогодама.

Члан 70.

(1) Дознаку стабала за сјечу врше инжењери шумарства са положеним стручним испитом.

(2) Током вршења дознаке стабала за сјечу у шумама у приватној својини обавезно је учешће власника или лица које власник овласти.

(3) У шумама у приватној својини дознака се врши само власнику који пружи одговарајући доказ о власништву шуме.

(4) Пропис о начину вршења дознаке и евидентирања дозначених стабала у књиге дознаке доноси министар.

Члан 71.

(1) Радове у шумарству могу изводити само лица која су обучена за извођење одговарајућих послова.

(2) Стабла се могу сјећи након претходно предузетих радњи којима се обезбјеђује заштита људи, спречава оштећење флоре и фауне, земљишта, путева и влака, те спречава загађивање земљишта.

(3) Израда дрвних сортимената у шумама у својини Републике врши се по принципима максималног искоришћења уз примјену стандарда.

(4) Дрвни сортименти израђују се након претходног обиљежавања мјеста пререза од стручног лица шумарске струке IV степена (размјерача) којег ангажује корисник шума и шумског земљишта у својини Републике или власник шуме.

(5) Вријеме сјече шума одређује се Основом и извођачким пројектом.

Члан 72.

(1) Дрво и дрвне сортименте произведене у шуми забрањено је возити од пања и транспортовати док се не жигосу и обројче.

(2) Прије стављања у промет дрво мора бити жигосано, обројчено и снабђено отпремним исказом који садржи: запремину и врсту сортимента по врстама дрвета, квалитетне класе, начин обиљежавања, мјесто и датум отпреме и рокове важења, као и начин превоза и мјесто отпреме.

(3) Посјечено дрво жигосу се у шуми на мјесту израде дрвних сортимената.

(4) Отпремним исказом и постојањем жига и броја на дрвету доказује се поријекло дрвета, а дрво затечено у промету без доказа о поријеклу сматра се бесправно посјеченим.

(5) Надлежни инспекцијски орган као и овлаштено лице корисника шума и шумског земљишта у својини Републике има право да одузме дрво ако је стављено у промет супротно одредби из ст. 1, 2. и 4. овог члана.

(6) Ако се посјечено дрво поново ставља у промет, вршилац промета дужан је да уз доказе о поријеклу из става 4. овог члана изда своју отпремницу у складу са прописима који уређују област промета робе.

(7) Надзор над прометом дрвета обављају овлаштена лица корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, чувари шума, инспекција за шумарство и ловство и тржишна инспекција.

(8) Жигосање посјеченог дрвета и издавање отпремног исказа врше лица које је овластио корисник шума и шумског земљишта у својини Републике, а

жигосање посјеченог дрвета и издавање отпремног исказа за дрво из шума у приватној својини врши овлаштени представник извршиоца стручно-техничких послова.

(9) Жигосање посјеченог дрвета и издавање отпремног исказа за дрво које потиче са површина које се у смислу одредаба овог закона не сматрају шумама врши извршилац стручно-техничких послова.

(10) Ближи пропис о облику и садржини шумског жига, евидентирању, начину регистравања и чувања, обрасцу отпремног исказа, обрасцу отпремнице, условима, начину и року жигосања и обројчавања по квалитетним класама посјеченог дрвета доноси министар.

Члан 73.

(1) Власници шума, односно корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужни су да све радове у газдовању шумама организују и извршавају у вријеме и на начин којим се обезбјеђује одржавање и успостављање шумског реда.

(2) Ако се успостављени шумски ред промијени, власник шума, односно корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да на прописан начин успостави шумски ред најкасније у року од 30 дана.

(3) Ближи пропис о начину спровођења шумског реда доноси министар.

Члан 74.

(1) За изведене радове у шумарству по извођачким пројектима врши се технички пријем.

(2) Комисују за технички пријем формира корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

(3) Комисија за технички пријем записнички утврђује да ли су радови изведени у складу са извођачким пројектом о чему обавјештава Агенцију за шуме.

(4) Комисија је дужна да изврши технички пријем шумскоузгојних радова двије и пет година након извршене садње садница, односно сјетве сјемена.

(5) Ако се приликом техничког пријема утврди да радови нису успјешно и квалитетно изведени према извођачком пројекту, корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да утврђене недостатке отклони у року који одреди комисија из става 2. овог члана, а најдаље у року од двије године.

(6) Агенција за шуме по потреби на лицу мјеста врши провјеру извршеног техничког пријема изведених радова у шумарству.

Члан 75.

Власник, односно посједник одређене парцеле обавезан је да омогући несметан пролаз преко сопственог посједа кориснику шума и шумског земљишта у својини Републике и власнику шуме без приступног пута, ради неометаног обављања дјелатности на газдовању шумама, а власник, односно посједник има право на накнаду за пролаз и причињену штету.

Члан 76.

(1) Сјеча четинарских врста дрвећа за новогодишње и друге празнике је забрањена, осим у случајевима када се:

а) у подмлађеним шумама изводе мјере његе предвиђене основама или програмима и

б) стабла за ове намјене узгајају у шумским расадницима, шумским чистинама и пољопривредном земљишту или на земљишту испод електро и ПТТ вода.

(2) Промет четинарских стабала из става 1. овог члана дозвољен је уз одговарајуће обиљежавање и отпремни исказ, што се уређује посебним прописом министра.

Члан 77.

(1) Остали шумски производи користе се према смјерницама из Основа и програма коришћења осталих шумских производа, као и прописа који уређују ову област.

(2) Дозволу за коришћење осталих шумских производа у шумама у својини Републике Српске издаје Министарство.

(3) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике има право коришћења осталих шумских производа без накнаде.

(4) Накнада за сакупљање осталих шумских производа је 3% од цијене коштања производа, а добијена накнада усмјерава се за ревитализацију осталих шумских производа.

(5) Услове под којима се врши коришћење осталих шумских производа и начин сакупљања накнада за њихово коришћење прописује министар.

6. Шумска инфраструктура

Члан 78.

У шумама се могу градити објекти потребни за газдовање шумом и дивљачи у складу са планским документима у шумарству и ловству, ако овим законом није другачије регулисано

Члан 79.

За изградњу и стављање у погон ћумурана, кречана, пирана, погона за прераду дрвета, индустријских погона и других постројења у шуми као и на удаљености до 100 метара од руба шуме за шуме у својини Републике, потребна је сагласност Агенције за шуме и корисника шума и шумског земљишта у својини Републике, а за шуме у приватној својини, сагласност органа јединице локалне самоуправе.

Члан 80.

(1) Шумска инфраструктура се планира, гради, одржава и користи на начин који:

- а) не угрожава основне функције и вишенамјенско коришћење шума,
- б) не угрожава процес природног подмлађивања у шуми,
- в) не угрожава изворишта воде за пиће,
- г) не угрожава зоне санитарне заштите изворишта воде за пиће,
- д) не угрожава водне токове,
- ђ) не узрокује процесе ерозије и не спречава нормалан ток воде из бујица,
- е) не нарушава равнотежу нестабилног земљишта и не повећава опасност од одрона и
- ж) не угрожава станишта значајна за опстанак дивљих биљних и животињских врста.

(2) Власници шума и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике могу захтијевати од других правних или физичких лица која имају корист од инфраструктуре да учествују у трошковима њене изградње и одржавања сразмјерно користи коју имају.

Члан 81.

(1) Оптимална отвореност шума шумскопривредног подручја путевима утврђује се Основом.

(2) Планирање, изградњу и одржавање путева у функцији газдовања шумама врши корисник шума и шумског земљишта у својини Републике након прибављене сагласности Агенције за шуме, уз учешће представника јединице локалне самоуправе када учествују у финансирању изградње и одржавања путева.

Члан 82.

(1) Шумски путеви користе се првенствено за потребе газдовања шумама, као и потребе локалног становништва.

(2) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да одржава шумске путеве.

(3) Изузетно од става 1. овог члана, шумске путеве могу да користе и друга правна лица и грађани под условима које утврде корисник шума и шумског земљишта у својини Републике и орган јединице локалне самоуправе за путеве чију су изградњу финансирани.

(4) Ако се шумски пут користи и за потребе јавног саобраћаја, органи локалне самоуправе учествују у трошковима одржавања путева пропорционално његовом коришћењу у јавне сврхе.

(5) Моторна возила могу се кретати шумским путевима због спасавања, потреба полиције, спровођења мјера заштите од елементарних непогода и за одржавање јавне инфраструктуре.

(6) У шумама и на шумским путевима забрањена су такмичења која укључују моторна возила, осим уз дозволу Министарства.

(7) Органи јединица локалне самоуправе и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике ће у сарадњи са органом надлежним за саобраћај и

Министарством унутрашњих послова поставити и одржавати знакове на шумским путевима и пратити саобраћај у складу са одредбама овог члана, а у случајевима гдје знакови на путу и надзор нису довољни, могу се користити рампе.

(8) Штета на шумским путевима учињена од трећих лица мора да се надокнади кориснику шума и шумског земљишта у својини Републике на основу одштетног цјеновника који он доноси.

7. Објекти за примарну прераду дрвета

Члан 83.

(1) На постројењима за механичку прераду дрвета забрањено је ускладиштење и прерађивање дрвета ако није жигосано на начин прописан овим законом и ако није издат отпремни исказ или отпремница.

(2) Власник постројења за механичку прераду дрвета обавезан је да дрво по пријему евидентира у књигу евиденције.

(3) Власник постројења за механичку прераду дрвета и стоваришта за промет дрветом дужан је да књигу евиденције (књига пријема обловине) овјери у републичком органу управе надлежном за пореске послове.

(4) Пропис о књизи евиденције доноси министар.

(5) Прописе о условима за рад објеката за примарну прераду дрвета доноси Влада, на приједлог Министарства.

Члан 84.

(1) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да под истим тржишним условима обезбиједи неопходан минимум шумских дрвних сортимената локалним предузећима за механичку прераду дрвета са подручја са којег ти сортименти потичу, ради подстицања локалног предузетништва и подупирања развоја села и завичаја.

(2) Неопходан минимум шумских дрвних сортимената из става 1. овог члана утврђује Агенција за шуме, на основу годишњег обима сјеча за ту локалну заједницу у сарадњи са представницима локалне заједнице.

(3) На утврђени годишњи обим сјеча из става 2. овог члана сагласност даје Влада.

8. Катастар шума и шумског земљишта и информациони систем у шумарству

Члан 85.

(1) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике и власници шума путем извршиоца стручно-техничких послова, обавезни су да на прописан начин воде и ажурирају катастар шума и шумских земљишта и о насталим промјенама извјештавају Агенцију за шуме најкасније до 31. марта за претходну годину.

(2) Агенција за шуме обједињује катастар корисника шума и шумског земљишта у својини Републике и власника шума из става 1. овог члана.

(3) За потребе вођења катастра шума и шумског земљишта обавеза је републичког органа надлежног за геодетске и имовинско-правне послове да на захтјев Агенције за шуме достави картографске и табеларне податке без накнаде, у штампаном облику и електронској форми.

Члан 86.

(1) Успоставља се информациони систем у шумарству којим се обезбјеђују све неопходне информације о стању и пројенама шумског фонда за потребе планирања, праћења стања и извјештавања.

(2) Министарство управља информационим системом.

(3) Ближи пропис о облику и садржају, начину управљања, одржавања и коришћења информационог система, као и катастра шума и шумског земљишта, начину вођења евиденције извршених радова и извјештаја доноси министар.

IV ФИНАНСИРАЊЕ И ВРИЈЕДНОСТ ШУМА

1. Средства посебних намјена за шуме

Члан 87.

(1) Ради остваривања дугорочних циљева заснованих на принципима одрживог газдовања шумама утврђених у Шумарском програму Републике, Стратегији развоја шумарства и плановима газдовања шумама (Основе) предвиђају се финансијска средства за заштиту шума, политику и планирање, управљање и газдовање шумама, обједињавање катастра шума и унапређивање шума, као средства посебних намјена за шуме.

(2) Средствима посебних намјена за шуме управља Министарство уз стручну помоћ Агенције за шуме сразмјерно удјелу у површини шума у својини Републике и шума у приватној својини, а преко рачуна посебних намјена за шуме који је у систему јединственог рачуна Трезора.

(3) Начин обрачуна, поступак и рокове обрачунавања и плаћања, начин усмјеравања уплаћених накнада и средстава из члана 88. овог закона на рачун посебних намјена за шуме, прописује Влада на приједлог Министарства.

Члан 88.

Средства из члана 87. став 1. овог закона обезбјеђују се из:

а) накнаде за коришћење шума и шумског земљишта у својини Републике прописаних у члану 89. ст. 1. и 2. овог закона,

б) накнаде за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини предвиђених чланом 90. овог закона,

в) накнада за унапређивање општекорисних функција шума из члана 91. овог закона,

г) накнаде за закуп шумског земљишта у својини Републике и накнаде за изузимање земљишта из шумске производње из члана 92. овог закона,

- д) средстава остварених одузимањем и продајом незаконито стечене користи из шуме и предмета којима је незаконита радња учињена,
- ђ) наплаћених средстава за искрчену шуму у постуку промјене намјене шума и шумског земљишта,
- е) буџета Републике Српске и
- ж) осталих извора у складу са законом.

Члан 89.

(1) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да плаћа накнаду за коришћење шума и шумског земљишта у висини од 10% финансијских средстава остварених продајом шумских дрвних сортимената, утврђеним по цијенама у шуми на пању по ценовнику корисника.

(2) Накнада из става 1. овог члана уплаћује се на рачун јавних прихода Републике, а сва прикупљена средства накнаде за коришћење шума и шумског земљишта пласираће се поново у шуму у својини Републике.

(3) Корисник шума и шумског земљишта у својини Републике дужан је да плаћа накнаду за развој неразвијених дијелова општине са које потичу продати сортименти у износу од 10% финансијских средстава остварених продајом шумских дрвних сортимената, утврђених по цијенама франко утоварено на камионском путу за одређену календарску годину у шумама које су додијелене на коришћење.

(4) Накнада из става 3. овог члана уплаћује се на рачун јавних прихода општине или града, а може се трошити за развој неразвијених подручја општине или града према програму и правилнику који усваја надлежни орган јединице локалне самоуправе.

(5) Национални паркови и индустријске и друге шумске плантаже нису обвезници плаћања накнаде из ст. 1. и 3. овог члана.

(6) Национални паркови и индустријске и друге шумске плантаже не могу бити корисници накнаде из става 1. овог члана.

(7) Ближи пропис о начину прикупљања и критеријумима за расподјелу накнаде из ст. 1. и 3. овог члана прописује министар.

Члан 90.

(1) Накнаду за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини из члана 88. став 1. тачка б) овог закона уплаћују власници приватних шума на рачун јавних прихода Републике.

(2) Основицу за обрачун накнаде за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини у износу од 10 % чини тржишна вриједност нето посјечене дрвне масе утврђена на мјесту утовара у транспортно средство (франко камионски пут) по ценовнику корисника шума и шумског земљишта у својини Републике.

(3) Висина накнаде из става 2. овог члана обрачунава се и уплаћује у поступку вршења дознаке, односно одобравања сјече шуме и издавања отпремног исказа.

(4) Ближи пропис о начину прикупљања и трошења накнаде из ст. 1. и 2. овог члана прописује министар.

Члан 91.

(1) Накнаду за унапређивање општекорисних функција шума из члана 88. став 1. тачка в) овог закона на рачун јавних прихода Републике уплаћују полугодишње и по завршном рачуну сва правна лица која своју дјелатност обављају на територији Републике, као и пословне јединице или дијелови правних лица чије је сједиште ван Републике.

(2) Основица за утврђивање висине накнада јесте укупан приход на који се примјењује стопа у висини од 0,07 %.

(3) Изузимају се од плаћања накнаде из става 1. овог члана јавне институције, хуманитарне организације, удружења и фондације, изузев оних које обављају дјелатност ради стицања добити.

(4) Ближи пропис о начину прикупљања и трошења накнаде из ст. 1. и 2. овог члана прописује министар.

Члан 92.

(1) Корисник закупа дужан је да плаћа накнаду за закуп шумског земљишта у својини Републике на рачун јавних прихода Републике.

(2) Основица за обрачун средстава из става 1. овог члана је износ наплаћене закупнине, што ће се регулисати уговором о закупу који ће се закључити на основу прописа који доноси министар.

(3) Прикупљена средства по основу закупа шумског земљишта користиће се за куповину и подизање нових шума у својини Републике.

(4) Корисник експропријације над шумом и шумским земљиштем у својини Републике из члана 43. став 1. овог закона уплаћује накнаду за изузимање земљишта из шумске производње на рачун јавних прихода Републике.

Члан 93.

Контролу обрачуна средстава из чл. 89., 90., 91. и 92. овог закона врши орган управе надлежан за пореске послове.

Члан 94.

(1) Ако обвезник плаћања накнаде из чл. 89. и 91. овог закона не обрачуна и не уплати накнаду на рачун јавних прихода Републике, принудну наплату и контролу обрачуна и уплате извршиће Пореска управа Републике.

(2) Принудна наплата накнада прописаних овим законом и камате за неблаговремено измирење обавеза извршава се у складу са Законом о Пореској управи Републике.

Члан 95.

(1) Средства посебних намјена за шуме користе се за финансирање израде и реализације Шумарског програма Републике, Стратегије развоја шумарства Републике, Основа, дугорочног програма газдовања подручјем крша, за обављање

активности Савјета за шумарство Републике и реализацију пројеката унапређивања шума без обзира на облик својине шума и шумског земљишта, као и за:

- а) подизање нових шума,
- б) његу шума,
- в) заштиту шума,
- г) научноистраживачки рад и образовање у области шумарства,
- д) издвајање нових и унапређивање стања постојећих сјеменских објеката,
- ђ) унапређивање производње шумског репродуктивног материјала,
- е) очување и унапређивање и усмјерено коришћење биодиверзитета шумских екосистема,
- ж) издвајање, конзервацију и очување заштићених подручја,
- з) изградњу и одржавање инфраструктурних објеката у функцији газдовања шумама,
- и) успостављање, одржавање и унапређивање система стручно-савјетодавне подршке власницима приватних шума,
- ј) израду и спровођење инвентуре шума на великим површинама,
- к) подршку удруживању власника приватних шума,
- л) газдовање шумама и шумским земљиштем на подручју крша,
- љ) успостављање и одржавање информационог система у шумарству,
- м) успостављање и одржавања катастра шума и шумског земљишта и
- н) друге намјене за унапређивање шума.

(2) Дио укупно остварених средстава посебних намјена за шуме резервишу се за непланиране мјере заштите шума које могу да проузрокују посљедице ширих размјера (пожари, градација инсеката и слично).

(3) Ближе услове и критеријуме, начин и поступак коришћења средстава посебних намјена за шуме прописује министар.

2. Вриједност шума

Члан 96.

(1) У Основама се обавезно утврђује вриједност шума.

(2) Вриједност шуме у смислу овог закона чини вриједност: стабала (дрвета), земљишта, осталих шумских производа и општекорисних функција шума.

(3) Вриједност шуме утврђује се у години усвајања Основе, а по потреби ревалоризује се за конкретни дио шуме.

(4) Ближи пропис о начину, поступку (методологији) утврђивања вриједности шума доноси министар.

V ИМОВИНСКО-ПРАВНИ ОДНОСИ

Члан 97.

(1) Забрањена је продаја и други начини отуђивања шума и шумског земљишта у својини Републике.

(2) Министарство може дио шуме и шумског земљишта у својини Републике у којој не може да се организује рационално газдовање (мања изолована шума, енклава или полуенклава) замијенити са власницима чије се шуме налазе изоловане, односно као енклаве или полуенклаве у комплексу шума у својини Републике, уз сагласност Владе.

(3) Министар ће подзаконским актом прописати ближе услове за замјену шума и шумског земљишта.

Члан 98.

(1) Шуме у својини Републике не могу се давати у закуп.

(2) Шумско земљиште у својини Републике може се дати у закуп до његовог привођења намјени утврђеној планским документима и под условима утврђеним у овом закону.

(3) Шумско земљиште у својини Републике дато у закуп не може се користити за изградњу трајних објеката, осим у посебним случајевима од општег интереса, а на основу одлуке Владе.

(4) Давање у закуп шумског земљишта у својини Републике врши Министарство уз сагласност корисника шума и шумског земљишта у својини Републике.

(5) Услове и начин давања у закуп шумског земљишта у својини Републике прописује министар.

VI НАДЗОР

Члан 99.

(1) Управни надзор над спровођењем овог закона и прописа донесених на основу њега врши Министарство.

(2) Инспекцијски надзор над извршавањем овог закона и подзаконских прописа донесених на основу њега врши Инспекција за шумарство и ловство у саставу Републичке управе за инспекцијске послове.

(3) Министарство је другостепени орган у поступку рјешавања жалби на рјешења инспектора за шумарство и ловство.

Члан 100.

Поред овлашћења утврђених Законом о инспекцијама у Републици Српској, инспектор за шумарство и ловство овлашћен је да:

а) забрани све врсте радова и активности у шумама и шумском земљишту које су у супротности са одредбама овог закона или могу имати штетне посљедице за шуму и шумско земљиште,

б) наложи све врсте радова и активности у шумама и на шумском земљишту које су у складу са одредбама овог закона,

в) забрани извођење шумских радова правним и физичким лицима која не посједују прописане лиценце за одређене послове, односно употребљавају техничка средства и поступке који нису у складу са технолошким захтјевима заштите, сигурности и здравља људи,

г) врши надзор над утрошком средстава посебних намјена за шуме и

д) врши контролу документације о стручној оспособљености запослених за обављање одређених послова.

VII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 101.

(1) Новчаном казном од 5.000,00 до 15.000,00 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице, ако:

а) не донесе инвестициони програм газдовања шумским плантажама у складу са чланом 19. овог закона,

б) не изврши радове у складу са чланом 21. ст. 2, 3. и 4. овог закона који се односе на шумскоузгојне радове, радове на њези и заштити шума, сјечи и радови на постизању одговарајућег степена отворености шума предвиђених Основом, инвестиционим програмима газдовања плантажама и другим интензивним засадима и извођачким пројектима, као и ако прекорачи укупан обим сјеча у високим шумама предвиђеним основом,

в) врши израду основа, дугорочног програма газдовања подручјем крша, елабората за проглашење заштитних шума и шума са посебном намјеном и пројеката за шумске комуникације а није регистровано за ту дјелатност и не посједује лиценцу издату од Министарства (члан 23. ст. 1. и 2. овог закона),

г) израду извођачких пројеката врше лица која немају положен стручни испит према правилнику који доноси министар у складу са чланом 23. став 7. овог закона,

д) не донесе у складу са основама годишњи план газдовања шумама до 1. децембра текуће године за наредну годину, у складу са чланом 28. ст. 1. и 2. овог закона, и ако измијени годишњи план газдовања супротно одредбама члана 28. став 4. овог закона,

ђ) не обавља послове коришћења шума и шумског земљишта у својини Републике, укључујући и обавезу одржавања у складу са чланом 34. овог закона,

е) уступи извођење радова у шумарству предузећу и другом правном лицу које није регистровано за послове искоришћавања шума и услужне дјелатности у шумарству и које не посједује лиценцу издату од Министарства у складу са чланом 37. став 1. овог закона,

ж) врши забрањене радње прописане чланом 41. овог закона,

з) ако у року не приведе првобитној намјени шумско земљиште над којим је извршено крчење шуме (члан 43. став 3. овог закона),

и) изврши сјечу и уништавање дрвећа и жбуња и њихових природних станишта из члана 45. ст. 1. и 2. овог закона,

ј) не плаћа накнаду за коришћење шума и шумског земљишта у својини Републике, као и накнаду за развој општине у складу са чланом 89. овог закона и

к) у поступку дознаке, односно одобравања сјече и издавања отпремног исказа не изврши обрачун накнаде за обављање послова од општег интереса у шумама у приватној својини из члана 90. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 1.000,00 до 3.000,00 КМ.

(3) Новчаном казном од 500,00 до 1.500,00 КМ казниће се физичко лице за прекршај из става 1. т. ж), з) и и) овог члана.

Члан 102.

(1) Новчаном казном од 3.000,00 до 9.000,00 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице, ако:

а) извођачки пројекат изради лице које не испуњава услове из члана 24. став 5, и ако не изведе све радове предвиђене извођачким пројектом у периоду од двије године у складу са чланом 24. став 4. овог закона,

б) извођачки пројекат за шуме у приватној својини изради лице које не испуњава услове из члана 25. став 3. овог закона,

в) у току спровођења Основе у року од шест мјесеци од дана утврђивања битних недостатака или измијењених околности на којима су засноване не извршену измјену или допуну у складу са одредбама члана 26. став 1. овог закона,

г) не евидентира у прописаним евиденцијама извршене радове на заштити, гајењу и коришћењу (сјечи) шума до 28. фебруара текуће године за претходну годину у складу са чланом 30. став 1. овог закона,

д) врши крчење шума и трајну промјену намјене шумског земљишта супротно одредбама члана 42. став 1. овог закона,

ђ) не донесе акт о утврђивању приоритетних општекорисних функција регулисан одредбама члана 47. ст. 1. и 2. овог закона,

е) не изврши пошумљавање пожаришта, површина на којима није успјело подмлађивање и пошумљавање, као и површина на којима је извршено пустошење, крчење шума или бесправна сјеча ријетких врста дрвећа у року од двије године (члан 49. овог закона),

ж) не прати утицај биотичких и абиотичких чинилаца на здравствено стање шума и благовремено не предузимају мјере за заштиту шума и шумског земљишта у складу са чланом 50. став 2. овог закона,

з) не спроводи активности на заштити шума из члана 51. став 1. овог закона,

и) не предузме одговарајуће мјере заштите шума у ванредним ситуацијама према наложеним мјерама из члана 54. овог закона,

ј) не обезбиједи заштиту шума од противправног присвајања, коришћења и других незаконитих радњи у складу са чланом 64. овог закона,

к) чувар шума не врши послове прописане чланом 65. став 3. овог закона,

л) не одржава сјеменске објекте на начин којим се обезбјеђује максимална производња квалитетног шумског сјемена према планским документима у складу са одредбама члана 66. овог закона,

љ) сијече стабла у сјеменским састојинама које су признате као полазни материјал за производњу шумског сјемена супротно одредбама члана 67. овог закона,

м) сијече шуму без одабирања и обиљежавања стабала за сјечу дозначним жигом, без урађеног извођачког пројекта усклађеног са смјерницама датим у плановима газдовања шумама, или сијече на површинама које нису обиљежене за чисту сјечу или крчење или кад не врши дознаку у случајевима када је потребно извршити сјече узроковане елементарним непогодама, супротно одредбама члана 69. овог закона,

н) дознаку врше лица која немају одговарајући стручни испит, или врши дознаку власнику шума у приватној својини који није пружио одговарајући доказ о власништву шуме, супротно одредбама члана 70. ст. 1, 3. и 4. овог закона,

њ) врши сјечу, израду и привлачење дрвних сортимената супротно одредбама члана 71. овог закона,

о) изврши промет сортимената из шума супротно одредбама члана 72. овог закона,

п) не успостави шумски ред у газдовању шумама у времену и на начин којим се обезбјеђује одржавање и успоставање шумског реда у складу са чланом 73. овог закона,

р) не изврши технички пријем изведених радова у шумарству у складу са одредбама члана 74. ст. 1, 2, 3, 4. и 5. овог закона,

с) гради објекте потребне за газдовање шумом и дивљачи који нису у складу са планским документима, супротно одредбама члана 78. овог закона,

т) у шуми или њеној непосредној близини подигне објекте супротно одредбама члана 79. овог закона,

ћ) планира, гради, одржава и користи шумску инфраструктуру супротно одредбама члана 80. став 1. овог закона,

у) врши прераду дрвета на постројењима за механичку прераду дрвета супротно одредбама члана 83. овог закона,

ф) не обезбиједи неопходан минимум шумских дрвних сортимената локалним предузећима за механичку прераду дрвета, у складу са чланом 84. овог закона,

х) на прописан начин не воде и ажурирају катастар шума и шумског земљишта и о насталим промјенама не обавијесте Агенцију за шуме у складу са чланом 85. став 1. овог закона,

ц) не уплати накнаду из члана 91. став 1. овог закона,

ч) не уплати накнаду за закуп шумског земљишта и накнаду за изузимање земљишта из шумске производње, у складу са чланом 92. овог закона,

џ) продаје и на други начин отуђује шуму и шумско земљиште у својини Републике у супротности са одредбама члана 97. став 1. овог закона и

ш) гради трајне објекте на шумском земљишту у својини Републике дато у закуп, супротно одредбама члана 98. став 3. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 500,00 до 1.500,00 КМ.

(3) Новчаном казном од 300,00 до 900,00 КМ казниће се физичко лице за прекршај из става 1. т. ж), з), и), ј), о), п), т) и ч) овог члана.

Члан 103.

(1) Новчаном казном од 1.000,00 до 3.000,00 КМ казниће се за прекршај предузеће или друго правно лице, ако:

а) не обавијести Агенцију за шуме о појави штеточина и насталој штети у шуми и шумском земљишту у складу са чланом 52. овог закона,

б) користи хемијска средства у шуми супротно одредбама члана 53. став 1. или употребљава пестициде који нису регистровани за сузбијање штеточина у шуми супротно одредбама члана 53. став 2. овог закона,

в) не донесе план заштите шума од пожара у складу са чланом 55. ст. 1. и 4. овог закона и члана 56. став 3. овог закона,

г) врши паљење отворене ватре супротно одредбама члана 56. ст. 1. и 2. овог закона,

д) одлаже смеће, отровне супстанце и остали отпад у шуми и на шумском земљишту супротно одредбама члана 58. став 1. овог закона,

ђ) не спријечи, односно не очисти смеће у складу са чланом 58. став 2. овог закона,

е) изводи радове (одводњавања и сл.) који могу битно угрозити водни режим у шуми супротно одредбама члана 59. став 1. овог закона,

ж) приликом боравка и слободног кретања у шуми врши радње које нису у складу са ограничењима које је прописало Министарство, власник или корисник шума, супротно одредбама члана 60. став 4. овог закона,

з) проузрокује штету за вријеме боравка у шуми супротно одредбама члана 61. овог закона,

и) врши пашу у шуми супротно одредбама члана 62. овог закона,

ј) не обезбиједи да дивљач не нарушава биолошку равнотежу шумског екосистема, не спречава развој шума и спровођење циљева газдовања шумама, и не спроводи праћење штете настале од дивљачи у шуми, у складу са чланом 63. ст. 1. и 3. овог закона,

к) врши сјечу и промет дрвећа за новогодишње и друге празнике, супротно одредбама члана 76. овог закона,

л) не користи остале шумске производе према смјерницама Основе и програма коришћења осталих шумских производа, тако да се не угрожава шумски екосистем, и ако нема дозволу за коришћење осталих шумских производа издату од Министарства (члан 77. овог закона) и

љ) не одржава шумске путеве и дозволи у шумама и на шумским путевима такмичења која укључују моторна возила без одобрења Министарства, супротно одредбама члана 82. ст. 2. и 6. овог закона.

(2) За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 300,00 до 900,00 КМ.

(3) Новчаном казном од 100,00 до 300,00 КМ казниће се физичко лице за прекршај из става 1. т. а), б), г), д), ђ), е), ж), з), и), к) и л) овог члана.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 104.

(1) Неутврђене границе шума у својини Републике утврдиће се у року од десет година од ступања на снагу овог закона на основу Програма утврђивања граница шума и шумског земљишта у својини Републике који израђује Агенција за шуме.

(2) Утврђивање граница шума и шумског земљишта у својини Републике, на основу Програма из става 1. овог члана обавиће Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове и корисник шума и шумског земљишта у својини Републике.

(3) Средства за утврђивање граница шума у својини Републике обезбјеђују се из средстава посебних намјена за шуме и средстава корисника шума и шумског земљишта у својини Републике у висини утврђеној Програмом из става 1. овог члана.

Члан 105.

(1) Агенција за шуме ће почети да ради у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, а радни простор и опрему неопходну за њен рад обезбједиће Министарство.

(2) До почетка рада Агенције за шуме, неопходне послове из њене надлежности обављаће Министарство.

Члан 106.

(1) У року од девет мјесеци од ступања на снагу овог закона Министарство ће припремити Стратегију развоја шумарства Републике.

(2) У року од годину дана од дана доношења Стратегије, Министарство ће припремити Шумарски програм.

Члан 107.

(1) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона, Влада ће донијети прописе из члана 83. став 5. овог закона,

(2) У року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона министар ће донијети:

- а) Правилник о спровођењу инвентуре шума на великим површинама,
- б) Правилник о елементима и садржини шумскопривредних основа,
- в) Правилник о надзору над израдом основа,
- г) Правилник о минималним условима које морају да испуњавају извођачи радова у шумарству,
- д) Правилник о изради дугорочног програма газдовања подручјем крша, елабората за проглашење заштитних шума и шума са посебном намјеном и пројеката за шумске комуникације,
- ђ) Правилник о условима и начину полагања стручног испита за обављање послова израде основа, елабората, пројеката за шумске комуникације, извођачких пројеката газдовања шумама (и дознаку) и програма коришћења осталих шумских производа,
- е) Правилник о евиденцијама извршених радова на заштити, шумскоузгојних радова, гајењу и коришћењу (сјечи) шума,
- ж) Правилник о обављању стручно-техничких послова у шумама у приватној својини,
- з) Правилник о начину праћења здравственог стања шума,
- и) Правилник о условима и начину извјештавања о појави штеточина и насталим штетама у шуми и на шумском земљишту,
- ј) Правилник о садржини и поступку израде Плана заштите шума од пожара,
- к) Правилник о вршењу дознаке стабала за сјечу,

- л) Правилник о обрасцу отпремног исказа и обрасцу отпремнице за промет шумских производа,
- љ) Правилник о облику, садржини и начину регистравања и чувања дозначног жига и жига за шумску кривицу,
- м) Правилник о шумском реду,
- н) Правилник о катастру шума и шумског земљишта и
- њ) Правилник о начину прикупљања, критеријумима за расподјелу средстава и поступку коришћења средстава посебних намјена за шуме.
- (3) У року од девет мјесеци од дана ступања на снагу овог закона министар ће донијети:
- а) Правилник о начину проглашавања, обиљежавања, финансирања, начину газдовања заштитним шумама и шумама посебне намјене,
- б) Правилник о доношењу шумско-одштетног цјеновника,
- в) Правилник о легитимацији чувара шума и униформи,
- г) Правилник о промету четинарских стабала за новогодишње и друге празнике,
- д) Правилник о условима коришћења и начуну сакупљања осталих шумских производа,
- ђ) Правилник о евиденцијама ускладиштених шумских дрвних сортимената на постројењима за механичку прераду дрвета,
- е) Правилник о облику и садржају, начину управљања, одржавања и коришћења информационог система,
- ж) Правилник о начину и методологији утврђивања вриједности шума и
- з) Правилник о условима и начину замјене шума и шумског земљишта у својини Републике и
- и) Правилник о условима и начину давања у закуп шумског земљишта у својини Републике.

Члан 108.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о шумама (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 13/94, 8/96, 10/97, 23/98, 18/99, 43/02, 53/05 и 91/06).

Члан 109.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у “Службеном гласнику Републике Српске”.

Број: 01-1230/08
Датум: 17. јул 2008. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић